

Filmoteka Szkolna

Temat lekcji: „Śmierć prezydenta” – rola mediów w kreowaniu i rozumieniu rzeczywistości

Opracowanie: Elżbieta Grasz, Małgorzata Kantecka, Anna Perzyna, Piotr Ateborski

Etap edukacyjny: szkoła ponadpodstawowa

Przedmiot: historia, wiedza o społeczeństwie

Czas: 1 godzina lekcyjna

Cele ogólne:

- ukazanie rzeczywistości społeczno – politycznej w okresie kształtowania się parlamentaryzmu II Rzeczypospolitej
- rola mediów w kształtowaniu się świadomości i postaw

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- poznaje główne zasady funkcjonowania państwa wg konstytucji marcowej 1921r.
- wymienia główne partie działające na scenie politycznej w pierwszych latach odzyskania niepodległości
- posługuje się pojęciami: Zgromadzenie Narodowe, sejm, senat, antysemityzm, szowinizm
- odróżnia postawy patriotyczne od szowinistycznych wnioskuje na podstawie analizy źródeł ikonograficznych (karykatur politycznych), fragmentów filmu

Metody pracy:

- pogadanka
- dyskusja
- praca indywidualna
- praca w grupach
- analiza

Słowa kluczowe:

- Zgromadzenie Narodowe
- konstytucja marcowa
- zamach
- patriotyzm
- antysemityzm
- szowinizm

Materiały pomocnicze:

- tablica multimedialna
- tekst konstytucji z 17 marca 1921
- materiał ikonograficzny (karykatury polityczne w „Prosto z Wiejskiej: Sejm i senat II RP w karykaturze i satyrze”, wyboru dokonał i szkicami poprzedził A. Zakrzewski, Wrocław 1990)
- przedruki z gazet codziennych lat 20-tych XX w. („Gazeta Warszawska”, „Kurier Warszawski”, „Dziennik Powszechny Krajowy”, „Kurier Polski”)
- fragmenty filmu „Śmierć prezydenta” w reż. J. Kawalerowicza

Uwagi:

Treści zgodne z podstawą programową: uczeń wykorzystuje w interpretacji utworu (filmu) konteksty, porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach (materiałach).

Przedstawiony scenariusz lekcji, w zależności od Twoich potrzeb (nauczyciela), jest dwubiegunowy. W przypadku lekcji historii nacisk kładziemy na konstytucję marcową i pierwsze wybory prezydenckie. Natomiast w przypadku lekcji wiedzy o społeczeństwie, skupiasz się na roli mediów w kreowaniu rzeczywistości politycznej, społecznej i kulturowej.

Przebieg lekcji

I Faza wstępna:

Rozpocznij lekcję przypomnieniem wraz z uczniami: stanu parlamentaryzmu w pierwszych latach niepodległości głównych partii na scenie politycznej postaci Józefa Piłsudskiego i jego uprawnień jako Naczelnika Państwa

II Faza zasadnicza:

1. Uczniowie na podstawie konstytucji wyszukują i omawiają artykuły dotyczące zasad wyboru prezydenta i jego uprawnień (praca w grupach)
2. Przedstaw uczniom fragment filmu J. Kawalerowicza „Śmierć prezydenta” - sceny obrad Zgromadzenia Narodowego, wyboru prezydenta.
3. Poproś uczniów o sporządzenie notatki (na podstawie powyższego fragmentu filmu), w której zawarte są następujące informacje: kandydaci na pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej partii polityczne przedstawione w filmie. Omówcie efekty wspólnej pracy.
4. Uczniowie w grupach analizują przygotowany przez Ciebie materiał ikonograficzny (karykatury polityczne) oraz prasę codzienną z początku lat 20-tych (przedruki) oraz oglądają drugi fragment filmu „Śmierć prezydenta” dotyczący dnia zaprzysiężenia (przejazd ulicami Warszawy).
5. Zainicjuj dyskusję na temat nastrojów społeczeństwa, ukazanych w powyższym fragmencie. W toku dyskusji pojawiają się pojęcia: **patriotyzm**, **antysemityzm**, **szowinizm**, których definicje uczniowie zapisują w zeszytach.
6. Poinformuj uczniów, że na podstawie trzeciego fragmentu filmu (sceny śmierci prezydenta w Zachęcie) będą zastanawiali się nad odpowiedziami na następujące pytania: jakie pobudki kierowały zamachowcem? jaka była reakcja otoczenia prezydenta?

(Od uczniów oczekuje się zwrócenia uwagi na rolę prasy w podsycaniu nastrojów społecznych, na konflikty między politykami i partiami, na rolę mediów jako siły kształtującej świadomość społeczno-polityczną. W zależności od potrzeb i zainteresowania uczniów dyskusję można przenieść na współczesną sytuację w Polsce)

III Faza końcowa:

Podsumuj zajęcia, zwracając uwagę na to, że ważne wydarzenia polityczne w kraju nie są oderwane od rzeczywistości społecznej i nastrojów, często kreowanych przez media.